

Asia: 1689/03.01.01/2019

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetukseksi lausuntomenettelystä tiedonhallinnan muutosta koskevista asioista

1 § Valtiovarainministeriön lausuntoa edellyttävä tiedonhallinnan muutos

Arvio pykälästä ja sen perusteluista

Tullin ulkomaankauppa- ja verotusosaston näkemyksen mukaan asetuksella on vaikutuksia mm. henkilöstöresursseihin. Tämä johtuu siitä, että aiemmin taloudelliselta arvoltaan merkittävän hankinnan raja oli viisi miljoonaa euroa. Kun tämä raja on jatkossa porrastettu (alin porras asetettu miljoonaan euroon), oletettavasti jatkossa ilmenee enemmän tiedonhallinnan muutoksia, jotka edellyttävät valtiovarainministeriön lausuntoa. Niin ikään tämä voi vaikuttaa myös hankkeiden keston.

Hankearviointien kytkeytyminen TTS-suunnittelun aikatauluun voi ruuhkauttaa lausuntopyyntöjen käsittelyn tiettyinä ajankohtina vuodessa. Olisikin hyvä saada myös vasteaika VM:n puolelta vastaukselle, jotta virasto voi suunnitella oman hankkeensa etenemisen aikataulua.

Miten ymmärrettävänä pidätte tiedonhallinnan muutoksen määrittelyä?

Kappale on ymmärrettävä.

Mihin kaipaisitte lisäselvyyttä esimerkiksi ohjeiden muodossa?

Tullin ulkomaankauppa- ja verotusosaston näkemyksen mukaan käytännössä ei ole muodostunut yhtenäistä tulkintaa siitä, olisiko lausunto pyydettyä asetuksen 1§:n ”laajaa toiminnallista merkitystä omaavasta hankinnasta” vai 2 §:n ”taloudelliselta arvoltaan merkittävästä hankinnasta”. Lausunnon pyytäjän harkinnassa on ollut, kumman pykälän perusteella lausuntopyyntö on esitetty.

Asetuksen toiminnallisesti merkittävä hanke tarkoittaa asetuksen 2 §:n mukaan sitä, että hankkeen kokonaiskustannusarvio olisi oltava vähintään 5 miljoonaa euroa ja sen lisäksi jonkun seuraavista kohdista olisi toteuduttava: hanke on viranomaisen tehtävien hoitamisen tai asiakkaan saaman palvelun kannalta olennainen (kohta 1), hankkeessa kehitettävä tietojärjestelmä tai palvelu on tarkoitettu usean eri viranomaisen käytettäväksi (kohta 2) tai hanke koskee julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annetun lain (634/2011) 10 §:ssä mainittujen tietojärjestelmien

kehittämistä. Tämä määrittely on mahdollistanut sen, etteivät kaikki yhteiseen käyttöön hankittavat ratkaisut ole tulleet lausunntoimenettelyn piiriin, jos ne ovat olleet alle 5 miljoonaa euroa.

Asetuksen yhtenäisen tulkinnan kannalta ulkomaankauppa- ja verotusosasto pitää tärkeänä, että tietohallintolain aiemmin epäselviä kohtia tarkennetaan säätämällä asiaa koskeva uusi asetus.

2 § Lausuntopyyntö ja sen sisältö

Arvio pykälästä ja sen perusteluista

-

3 § Lausuntopyyntö ajankohta

Arvio pykälästä ja sen perusteluista

On ymmärrettävä ja integroitavissa viraston toiminnan ja talouden suunnitteluun.

Millaisia edellytyksiä virastollanne on toimittaa tiedot pykälässä esitettyjen kolmen vaihtoehdon mukaisesti? Voitte vastauksessanne tarkastella asiaa sekä aikataulun että toimintatapamuutosten näkökulmasta.

Tullilla on kohtalaisen hyvät edellytykset toimittaa tiedot. Isommat ja merkittävät hankkeet ja investoinnit on totuttu tunnistamaan TTS-kierrosten yhteydessä.

Kuinka selkeänä pidätte pykälän momenttia kaksi, jossa kuvataan velvollisuutta pyytää lausuntoa uudelleen, kun lausunnon kohde on olennaisesti muuttunut?

Momentti on selkeästi kirjoitettu. Käytännössä olennaisen muutoksen tunnistaminen voi olla haastavaa, tähän olisi hyvä olla kriteeristö ja esimerkkitalanteita mistä uudelleen arvioinnit halutaan tehdä.

4 § Lausuntoa varten pyydettävä lisäselvitys

Arvio pykälästä ja sen perusteluista

Pykälä on selkeä ja ymmärrettävä.

5 § Selvitys toimenpiteistä

Arvio pykälästä ja sen perusteluista

Pykälä on selkeä ja ymmärrettävä.

Muutoksen taloudelliset vaikutukset

Miten arvioitte taloudellisten vaikutusten arvioinnin tietosisältöä suhteessa olemassa oleviin viraston tai hallinnonalan hankesuunnittelun toimintamalleihin?

"Muulle valtionhallinnolle" tai "kunnille" aiheutuvien kustannusten ja hyötyjen arviointi ja erittely vuositasolla voi käytännössä olla mahdotonta mikäli ko taho ei ole osallisena kehittämisessä.

Asetuksesta ei käy selkeästi ilmi se, lasketaanko lausuttavaksi laskettavan hankkeen arvoon (>5M€/>1M€) ainoastaan virastolle kohdistuvat kehittämis- ja ylläpitokustannukset vai myös muille valtion virastoille tai kunnille aiheutuvat kustannukset.

Haluatteko esittää muutoksia taloudellisten vaikutusten arvioinnin tietosisältöön?

-

Muuta huomioitavaa

Miten monta lausuntokohdetta tai -pyyntöä arvioitte ajoittuvan TAE 2021 -valmistelun yhteyteen? Mitä ne olisivat?

Lausuntopyyntöä edellyttävien hankkeiden/ investointien taloudelliset rajat ovat varsin mittavat, joten Tullissa tämän täyttäviä hankkeita voi vuositasolla olla arviolta 1-3 riippuen siitä, tuleeko jo käynnissä olevista hankkeista pyytää lausuntoa ja mitä lausuttaviin lasketaan mukaan, esimerkiksi laiteinvestoinnit. Tullissa on jo käynnissä laaja ja monivuotinen perusjärjestelmä uudistus, jolla on tiukat valmistumisaikataulut. Uudistuksen kannalta tieto olisi hyödyllinen, jotta mahdollinen uusi lausuntopyyntötarve ei vaikuta jo käynnissä olevien hankkeiden aikatauluihin.

Mitä toiminnallisia muutoksia lausuntomenettelyn pääasiallinen toteutus JTS- ja TAE-prosessien yhteydessä virastossanne aiheuttaa? Esimerkiksi muutokset hanke- ja projektihallinnan ohjeisiin sekä toiminnan ja talouden suunnitteluohjeisiin.

Lausuntomenettelyn muutoksella on vaikutusta vuosisuunnittelu ja budjetointiprosessin aikataulutukseen ja läpivientiin. Tarkennettuja käytäntöjä ja ohjeita tarvitaan hankkeiden valmisteluun ja lausuntopyyntömenettelyn läpivientiin.

Yleiset kommentit asetusluonnoksesta

-

Tulisalo Anne
Tulli.fi